

Stabilizacija v sleherni OZD

Po podatkih iz periodičnih obračunov je gospodarstvo v občini Ljubljana Center ustvarilo v prvem polletju letos za 37 odstotkov višji prihodek kot v enakem obdobju lani, število delavcev pa se je v tem času zmanjšalo za en odstotek. Ta podatek dobi pravo veljavo šele ob ugotovitvi, da je odstotek povišanega prihodka precej nižji od stopnje inflacije.

Celotni prihodek se je povečal na vseh področjih gospodarstva, najbolj v industriji (indeks 140), zelo pa je zaostajal na področju stanovanjsko-komunalne dejavnosti (indeks 126) in finančno-tehničnih in poslovnih storitev (indeks 128). Porabljena sredstva so se povečala celo za 38 odstotkov, kar pomeni za eno indekso točko več kot prihodek.

Gospodarnost poslovanja se je poslabšala na vseh področjih. Dohodek, ki ga je doseglo gospodarstvo, je bil za 28 odstotkov višji kot v primerjalnem obdobju lani. Delavec v gospodarstvu občine pa je ustvaril za 30 odstotkov več glede na zmanjšano število zaposlenih. Učinkovitost vloženih sredstev se je poslabšala za 4 odstotke. Najbolj na področju finančno-tehničnih in poslovnih storitev (indeks 82), najmanj pa v gostinstvu in turizmu (indeks 98).

Največji vzrok za takšen neugoden gospodarski položaj v občini je po mnenju komisije za družbenoekonomске odnose občinskega sveta zveze sindikatov še vedno slaba preskrba s surovinami in repromaterialom tako iz domačih kot tudi tujih virov. Navidezno ugodne finančne rezultate gospodarstva pa je razvrednotila inflacija, ki znaša, merjena s cenami na drobno, 48,8 odstotka. Umiriti pa je nismo uspeli. To pa je ob že omenjenem pomanjkanju surovin in repromateriala pov-

zročilo poslabšanje storilnosti in učinkovitosti gospodarjenja ter padec realnih osebnih dohodkov.

Globalna delitev dohodka je bila v tem obdobju manj ugodna za gospodarstvo, saj se je del dohodka, ki ostane OZD za čiste osebne dohodke, skupno porabo delavcev in akumulacijo, zmanjšal v razporejenem dohodku za 0,4 odstotka. Sredstva za skupno družbeno porabo so se namreč povečala za 4 indekse točke hitreje kot dohodek.

V tem času so se hitreje povečala sredstva za akumulacijo (38 odstotkov), kot sredstva za osebne dohodke, sredstva za skupno porabo pa so se celo zmanjšala za 10 odstotkov. Delež akumulacije v dohodku se je sicer povečal za 1,8 odstotka, vendar pa je bil za 1 odstotek manjši kot v prvem četrtletju letos. Zaradi visoke stopnje inflacije so se relativno visoka sredstva akumulacije sproti razvrednotila. Stopnja akumulativne in reproduktivne sposobnosti gospodarstva se je povečala le v industriji in trgovini, na vseh drugih področjih pa se je poslabšala.

Poprečni osebni dohodek na zaposlenega je bil za 26 odstotkov višji kot v enakem obdobju lani, vendar pa so se realni osebni dohodki zmanjšali za 13 odstotkov.

Po mnenju članov predsedstva občinskega sveta kažejo ti podatki na očitne slabosti v planiranju in gospodarjenju.

Za preseganje teh neugodnih rezultatov je potrebno doseči dosledno integracijo dela in sredstev. Vsekakor je potrebno ugotoviti, zakaj je stroškovna inflacija tako visoka. Na seji so veliko razpravljali o tistih organizacijah združenega dela, ki poslujejo z izgubo ali na meji rentabilnosti. V ospredje je prodrl vprašanje samoupravnih odnosov v teh delovnih sredinah. Predsedstvo namreč meni, da se gospodarske težave pojavijo povsod tam, kjer ti odnosi šepajo. Na ta način predstavlja negativne bilančne številke znamenja neurejenih odnosov znotraj teh OZD. Povsod pa manjka učinkovita sindikalna akcija.

Sindikati morajo izdelati programe delovanja, s katerimi se bodo borili za dosledno uresničevanje poslovne politike, za dosledno nagrajevanje po delu ter za resnično in nepotvorbno informacijo o dejanskem stanju v organizaciji združenega dela, pa čeprav bi se morali postaviti po robu poslovodni strukturi, ki se marsikje obnaša preveč privatniško. Sindikat mora izpolniti svojo vlogo in biti prvi v boju za uresničitev stabilizacijske politike. Stabilizirati gospodarstvo namreč ne pomeni le njegove stabilizacije na ravni republike, mesta ali občine, temveč v vsaki organizaciji združenega dela.

JURIJ POPOV

IZGUBARJI V OBČINI CENTER

Ukrepi za pot iz zagate

Devet organizacij združenega dela v občini Ljubljana Center je v prvem polletju »prigospodarilo« za 26.196.000 dinarjev izgube. Med njimi prednjačita Avtotehna TOZD Trgovina s 7.957.463 dinarji in Mercator-Velepiskrba TOZD TMI s 7.642.312 dinarji. Najmanjši primanjkljaj pa so zabeležili v Interexportu TOZD Inex Potalna agencija – le 19.159 dinarjev.

Neusklajene cene, slabo gospodarjenje ter zaostritev pogojev gospodarjenja pa so poglavitni vzroki za izgube, ne samo v občini Center, ampak skoraj povsod, kjer so imeli izgubo.

Prav tako je potrebno upoštevati, da je do izgub prišlo zaradi porabljenega denarja, ki ni bil nadomeščen iz celotnega prihodka, nekritih obveznosti iz dohodka kot tudi zaradi izplačanih akcij osebni dohodkov. Kot meni komite za družbeno planiranje in gospodarstvo, je pomembno tudi to, da so vsi izgubarji, razen Agroinženiringa Beograd TOZD Ljubljana Inženiring že sprejeli program ukrepov za odpravo vzrokov izgub.

DEJAN VODOVNIK

ODGOVORNOST KOMUNISTOV V VIBA FILMU

Od opomina do izključitve

Potem ko je skupščina občine Ljubljana Center novembra lani sprejela sklep o uvedbi družbenega varstva v delovni organizaciji Viba film in ko je občinska konferenca decembra lani sprejela sklep o razpustitvi osnovne organizacije ZK Viba film, so na zadnji seji komiteja občinske konference ZKS Ljubljana Center spregovorili tudi o politični odgovornosti posameznih članov ZK.

Po večmesečnem delu je senat tovariškega razsodišča izoblikoval predloge vzgojno političnih ukrepov za posamezne člane. Vseh 30 članov osnovne organizacije ZK je odgovornih za slabo delovanje osnovne organizacije, za nepravilno poslovanje ter nezdrave medsebojne odnose, je zapisano v predlogu tovariškega razsodišča. Vsekakor pa nosijo večje breme odgovornosti tisti člani, ki so delali na odgovornih delovnih mestih, zato so tudi predlagani vzgojni ukrepi, ki so jih na komiteju sprejeli po tem, ko so slišali obrazložitev senata in pojasnila nekaterih komunistov Viba filma, različno strogi. Enega člana so črtali, sedmim so izrekli opomin, trem zadnji opomin, štiri pa so izključili iz ZK.

A. V.

9. septembra je Marjan Rožič izročil narodnemu heroju Dragu Filcu-Strelli red republike z zlatim vencem, s katerim ga je ob 60-letnici odlikovalo predsedstvo SFRJ. Ob tej priložnosti je med drugim dejal o jubileju Marjan Orožen: »Drago Fila-Strela sodi v vrsto tistih ljudi naše revolucije, ki so nosili in širili plamen osvobodilnega boja od Pohorja do Kočevja in najzahodnejših meja našega ozemlja, v tisto generacijo, ki je postavljala temelje naši vojski, obveščevalni službi in novi ljudski državi delavcev, kmetov in delavske inteligence. Zvesto in dosledno je opravljal naloge v diplomatski službi, gospodarski zbornici, izvršnem svetu, Intertradeu, v zvezi komunistov, skupščini občine Ljubljana Center ali pa v planinstvu in turizmu.« Čestitkam se pridružuje tudi uredništvo Dogovorov.

PRIPRAVE NA 3. KONFERENCO ZSS

Obiski v delovnih organizacijah

V skladu s pripravami na 3. konferenco Zveze sindikatov Slovenije, na kateri bo ocenjena vloga in naloge sindikatov pri uveljavljanju in spreminjanju socialne varnosti delavcev, bodo 42 delovnih organizacij naše občine obiskale posebne delovne skupine, ki bodo v pogovoru s predstavniki sindikata ugotovile stanje na področju socialne politike in socialne varnosti kot sestavinami problematike družbenoekonomskih odnosov v naši družbi.

J. P.

Še vedno se ne držimo dogovorov

Analiza izvajanja dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v letu 1981 v naši občini je pokazala, da so bila ta načela v globalu uresničena, vendar pa se še zmeraj pojavljajo OZD, ki odstopajo od dogovorjenih kriterijev. Za občino je značilen tudi padec realnih osebnih dohodkov za 13%.

Nizki osebni dohodki v nekaterih OZD, motnje v proizvodnji zaradi pomanjkanja repromateriala in drugi negativni vplivi povzročajo, da v letošnjem letu niso bili doseženi bistveni premiki pri uresničevanju načel delitve po delu in rezultatih dela. To je tudi povzročilo, da so se zaostri-li pogoji v tistih delovnih organizacijah, kjer so osebni dohodki nizki. Organizacije združenega dela se v teh okoljih odločajo za solidarnostno delitev sredstev za osebne dohodke, manj pa upoštevajo pogoje in rezultate dela posameznega delavca.

Vendar pa je najbolj zaskrbljujoč podatek o številu OZD, ki so prekorale dogovorjene okvire delitve. Teh je kar 60. Zato je predsedstvo sklenilo predlagati izvršnemu svetu skupščine občine, da ugotovi dejan-

sko število kršiteljev in da jih opozori, da morajo najkasneje do 31. decembra letos uskladiti rast sredstev za osebne dohodke z rastjo dohodka, oziroma rastjo sredstev za osebne dohodke v gospodarstvu. Poleg tega bo predsedstvo posredovalo občinski skupščini tudi predlog za začasni ukrep družbenega varstva samoupravnih pravic in družbene lastnine, za organizacije združenega dela, ki kršijo te dogovore. Predvsem gre tu za začasno prepoved razpolaganja s sredstvi za osebne dohodke za tiste organizacije, ki so že lani kršile ta določila in se tudi letos ne zmenijo zanje.

Predsedstvo tudi predlaga izvršnemu svetu občinske skupščine, naj objavi stopnje, za katere se lahko povišajo osebni dohodki v dejavnostih

zunaj materialne proizvodnje.

Predsedstvo je razpravljalo tudi o problematiki delitve sredstev za osebne dohodke v vzgojnovarstvenih zavodih, saj so med manjšimi v občini. Letošnji dogovor predvideva 10-odstotno zaostajanje osebnih dohodkov za gospodarstvom, kar pa ob nizkem startu ob začetku leta pomeni dohodek za vzgojiteljice z nekajletno prakso med 9 in 11 tisoč dinarji, za tiste pred upokojitvijo pa največ 12 tisoč dinarjev. Glede na potrebo po učinkoviti stimulaciji delavcev v teh zavodih je predsedstvo predlagalo mestnemu svetu, naj VVŽ da možnost, da izkoristijo najvišjo možno mero povišanja osebnih dohodkov v okvirih rasti sredstev za OD v gospodarstvu, tako da bodo lahko znotraj te mase popravili neustrezna nadomestila, ki jih prejema delavci v zavodih.

Ko so govorili o procesih združevanja dela in sredstev, so opozorili, da se tudi tu ne obnašajo najbolj odgovorno in da tudi tu ne uresničujemo

dogovorjene politike gospodarske integracije. Integracije ne potekajo na vseh področjih, kjer jih je potrebno izvesti. Pojavljajo se tudi vprašanja pravilno izpeljanih integracijskih postopkov. Te so uspešne le v sredinah, kjer je dobro razvito samoupravljanje in dobro delujejo družbenopolitične organizacije.

Glavne ovire za neuspešnost integracijskih procesov so v pomanjkljivem informacijskem sistemu, preslabi pripravi planskih dokumentov, zaradi nejasno opredeljenih smernic s strani občine, preslabe aktivnosti sindikata in tudi zaradi prevelikih osebnih interesov posameznikov. Predsedstvo je ugotovilo, da so tu mnoge pomanjkljivosti in zato opozarja na zaostritev odgovornosti tistih subjektov, ki so odgovorni za združevanje na posameznem področju. Zato se je tudi odločilo, da bo te procese bolj natančno in pogosto spremljalo; prav tako pa da bo usmerilo svojo pozornost tudi na negospodarsko področje.

J. P.